

Câu 1: (3 điểm)

Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu bên dưới:

(1) Đã lâu lắm rồi tôi và cả nhà mới lại cùng nhau xem U23 Việt Nam thi đấu bóng đá SEA Games. Lúc đội tuyển ra sân, tôi rất xúc động khi quốc ca Việt Nam vang lên. Cả nhà tôi đã cùng hát theo, dù các con tôi chưa thật thuộc nhưng chúng vẫn buộc ba, mẹ phải đặt tay lên ngực cho giống các cầu thủ. Lúc hát quốc ca, tôi có một cảm giác thật khó tả. Một điều gì đó thiêng liêng dành cho Tổ quốc đang dâng lên trong lòng tôi. Hát quốc ca làm cho ta có tinh thần mạnh mẽ, truyền cho ta khí thế hùng hực để sẵn sàng bước vào trận đấu.

(2) Khi đi học, tôi đã được hát quốc ca mỗi khi chào cờ. Bây giờ hát lại, trong tôi vẫn dâng trào một cảm xúc mãnh liệt. Đó là niềm tự hào và tình yêu quê hương, đất nước. Xem xong trận bóng đá, con tôi lại hỏi: "Khi nào Việt Nam đá nữa vậy ba? Để con cùng ba mẹ hát quốc ca".

(Theo Lê Văn Thu, Quốc ca Việt Nam, báo Thanh Niên số ngày 8/6/2015)

- Xác định một phép liên kết có trong đoạn (2). (0,5 điểm)
- Tác giả đã có những cảm xúc gì khi hát quốc ca Việt Nam? (0,5 điểm)
- Cho biết ý nghĩa của sự việc cả gia đình tác giả cùng hát theo khi quốc ca Việt Nam vang lên. (1 điểm)
- Em có nhận xét gì về thực trạng hát quốc ca của các bạn học sinh trong nhà trường hiện nay? (1 điểm)

Câu 2: (3 điểm)

Có những bạn trẻ chỉ biết mãi mê dán hình thần tượng khắp nơi; chỉ biết đắm chìm trong sở thích của riêng mình;...

Họ đâu thấy rằng bên cạnh họ có những người đang vì họ mà vất vả, lo toan; có những người đã dành cho họ bao nhiêu yêu thương, trầu mến;...

Những bạn trẻ ấy đâu biết rằng họ đang sống vô cảm ngay trong chính gia đình mình.

Viết bài văn ngắn (khoảng 01 trang giấy thi) trình bày suy nghĩ của em về vấn đề trên.

Câu 3: (4 điểm)

Bỗng nhận ra hương ổi
Phả vào trong gió se
Sương chùng chình qua ngõ
Hình như thu đã về
Sông được lúc dềnh dàng
Chim bắt đầu vội vã
Có đám mây mùa hạ
Vắt nửa mình sang thu

(Trích Sang thu, Hữu Thỉnh)

Cảm nhận của em về bức tranh thiên nhiên trong hai khổ thơ trên. Từ đó hãy liên hệ với một khổ thơ hoặc đoạn thơ khác về đề tài thiên nhiên mà em biết để thấy được điểm gặp gỡ của các tác giả khi viết về đề tài này.

Đáp án đề thi tuyển sinh vào lớp 10 môn Ngữ văn

Câu 1

1. Phép liên kết được sử dụng trong đoạn văn: Lặp từ ngữ (*tôi; hát quốc ca*).

2. Cảm xúc của tác giả khi hát quốc ca Việt Nam: Xúc động, thiêng liêng, phấn chấn, vui sướng và tự hào. Cảm xúc đó được thể hiện qua các cụm từ như: *tôi rất xúc động; một cảm giác thật khó tả; một điều gì đó thiêng liêng... dâng lên trong lòng tôi; tinh thần mạnh mẽ; khí thế hùng hục; cảm xúc thật mãnh liệt...*

3. Ý nghĩa của sự việc cả gia đình tác giả cùng hát theo khi quốc ca Việt Nam vang lên:

- Tình yêu nước, niềm tự hào về dân tộc thường trực trong trái tim mỗi con người Việt Nam, không phân biệt tuổi tác, giới tính, địa vị.

- Tình yêu nước bắt đầu từ tình cảm của mỗi cá nhân, mỗi gia đình và lan rộng ra cộng đồng, xã hội.

- Gia đình có vai trò rất lớn trong việc giáo dục lòng yêu nước cho thế hệ trẻ.

4. Thực trạng hát quốc ca của các bạn học sinh trong các nhà trường hiện nay:

- Một số trường học thực hiện rất tốt; nhiều bạn học sinh thuộc và hát quốc ca một cách say mê và đầy lòng tự hào.

- Tuy nhiên, vẫn còn rất nhiều bạn học sinh không thuộc quốc ca, không cảm nhận được ý nghĩa thiêng liêng của việc hát quốc ca nên thường hát một cách gượng ép, chiếu lệ. Nhiều nhà trường và thầy cô giáo không nhắc nhở, giáo dục học sinh về ý nghĩa và sự cần thiết phải thuộc và hát quốc ca khi cần thiết.

- Thực trạng đó rất đáng buồn và đáng báo động. Bởi hát quốc ca một cách say mê và tự giác cũng là biểu hiện của tình yêu nước, thể hiện niềm tự hào dân tộc, tự hào về truyền thống đấu tranh bất khuất của cha ông.

Câu 2

1. Mở bài

- Dẫn dắt vấn đề: Thái độ sống của giới trẻ nói chung

- Nêu vấn đề: Thái độ vô cảm của một số bạn trẻ trong chính gia đình mình khi sống chỉ biết quan tâm đến các thần tượng trên phim ảnh, đắm chìm với sở thích riêng mà thờ ơ với những vất vả lo toan, yêu thương triu mến của cha mẹ, người thân.

2. Thân bài

- Giới thiệu vấn đề:

- “Vô cảm” là hiện tượng, thờ ơ, dửng dưng, không quan tâm đến mọi việc đang diễn ra

xung quanh, chỉ biết nghĩ đến bản thân với những lợi ích riêng, thỏa mãn lòng ham muốn ích kỉ.

- Bệnh “vô cảm” biểu hiện rất phức tạp nhưng đáng báo động nhất là sự vô cảm của một bộ phận bạn trẻ trong chính gia đình mình, với những người thân yêu của mình

• Thực trạng

- Nhiều bạn trẻ sống thờ ơ, dửng dưng với những vất vả, lo toan của bố mẹ cũng như những người thân yêu; thờ ơ, dửng dưng trước sự quan tâm, thương của họ.

Dẫn chứng: nhiều bạn trẻ vẫn ăn chơi, đua đòi trong khi bố mẹ làm việc rất vất vả; nhiều bạn trẻ coi việc bố mẹ chăm sóc, yêu thương mình là việc hiển nhiên, không cần đền ơn, đáp nghĩa, vì vậy càng nhận được sự quan tâm chăm sóc nhiều, thì càng tỏ ra vô ơn.

- Nhiều bạn trẻ mãi mê dán hình thần tượng khắp nơi, thần tượng của họ có thể chỉ là những người trên phim ảnh hoặc ở một đất nước xa xôi, trong khi những vui, buồn, khó khăn, vất vả của bố mẹ thì họ không bao giờ biết đến. Nhiều bạn trẻ đắm chìm trong sở thích riêng, dù sở thích đó có khi đi ngược lại với hoàn cảnh sống và điều kiện gia đình.

• Nguyên nhân:

- Do lối sống ích kỉ, chỉ biết hưởng thụ.

- Do sự nuông chiều quá mức

• Hậu quả

- Biến con người thành những cỗ máy không có lí trí, không tình cảm

- Khiến cho những mối quan tình cảm thiêng liêng ngày mai một dần

• Giải pháp:

- Mỗi người cần sống yêu thương và trách nhiệm hơn. Sống với thế giới thực nhiều hơn thế giới ảo. Trước hết phải yêu thương, quan tâm đối với những người thân trong gia đình. Có như thế mới biết yêu thương đồng loại nói chung.

3. Kết bài

- Khẳng định lại ý nghĩa của vấn đề

Câu 3

1. Mở bài

- Tác giả, tác phẩm

+ Hữu Thịnh sinh 1942, quê ở Tam Dương, Vĩnh Phúc. Ông là nhà thơ trưởng thành trong cuộc kháng chiến chống Mỹ

+ Bài thơ “Sang thu” viết năm 1977, in trong tập Từ chiến hào đến thành phố.

+ Hai khổ đầu là cảm nhận tinh tế của tác giả về những chuyển biến của trời đất, ở thời khắc giao mùa từ hạ sang thu, được thể hiện qua hình ảnh và ngôn ngữ giàu sức biểu cảm.

2. Thân bài

• Cảm nhận về bức tranh thiên nhiên qua hai khổ thơ trong bài “Sang thu” của Hữu Thỉnh

- Khổ 1: Nhà thơ cảm nhận sự chuyển biến của đất trời ở thời khắc sang thu qua hương vị: “hương ổi”, qua vận động của gió, của sương: “gió se”, “sương chùng chình”.

+ Hương ổi nồng nàn lan trong gió bắt đầu hơi se lạnh, sương thu chùng chình chậm lại...

+ Mùa thu sang ngõ ngang, được cảm nhận qua sự phán đoán.

Chú ý phân tích các từ: bỗng, phả, chùng chình, hình như...

- Khổ 2: Không gian mở rộng từ dòng sông đến bầu trời

+ Dòng sông mùa thu chảy chậm hơn, cánh chim bắt đầu vội vã như cảm nhận được cái sự lạnh của tiết trời...

+ Hình ảnh đám mây duyên dáng, mảnh mai như một dải lụa nối hai màu hạ và thu...

Chú ý phân tích từ: dềnh dàng, vội vã, vắt...

• Liên hệ với khổ thơ trong bài “Mùa xuân nho nhỏ” của Thanh Hải (Học sinh có thể chọn đối tượng khác nhưng phải phù hợp)

Mọc giữa dòng sông xanh

Một bông hoa tím biếc

Oi con chim chiền chiện

Hót chi mà vang trời

Từng giọt long lanh rơi

Tôi đưa tay hứng về.

- Mùa xuân và thiên nhiên xứ Huế được miêu tả qua vài nét khắc họa: Dòng sông xanh, bông hoa tím biếc, tiếng chim chiền chiện hót vang trời.

- Qua vài nét khắc họa đó tác giả đã vẽ ra được một không gian mênh mông, cao rộng của dòng sông xanh, hoa tím biếc – màu tím đặc trưng của xứ Huế; cả âm thanh của tiếng chim chiền chiện hót vang trời trên cao, bông hoa mọc lên từ dưới nước, giữa dòng sông xanh.

- Cảm xúc của tác giả là say sưa, ngây ngất trước vẻ đẹp tươi sáng, tràn trề sức sống của mùa xuân được bộc lộ qua lời gọi: “Ơi”, “hót chi” và qua sự chuyển đổi cảm giác.

- Khổ thơ thể hiện tình yêu thiên nhiên và sức sống tha thiết của tác giả.

• Điểm gặp gỡ của hai tác giả

- Bằng những hình ảnh, ngôn từ giàu sức gợi, cả hai tác giả đã tái hiện nên những bức tranh thiên nhiên nên thơ, gợi cảm và đầy sức sống. Bức tranh thiên nhiên đó không chỉ được cảm nhận bằng thị giác, thính giác mà bằng cả tâm hồn. Qua đó cho thấy sự quan sát và cảm nhận tinh tế của nhà thơ về khoảnh khắc giao mùa, ẩn trong đó là tình yêu quê hương tha thiết mà tác giả giành cho quê hương, đất nước.

3. Kết bài

- Khẳng định lại vẻ đẹp, sức sống của thiên nhiên đất nước và sự tinh tế, nhạy cảm của tâm hồn các nhà thơ.